

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 5. svibnja 2010.

Munus sanctificandi

Draga braćo i sestre!

Prošle nedjelje, za svog pastoralnog posjeta Torinu, imao sam radost zadržati se u molitvi pred Torinskim platnom, pridruživši se tako hodočasnici, njih više od dva milijuna, koji su ga u danima kada je bilo svečano izloženo imali priliku vidjeti. To sveto platno me hrani i jačati vjeru i osnaiti kršćansku pobožnost, jer potiče na razmatranje Kristova lica, tijela Krista raspeta i uskrsloga kao i uskrsnog otajstva, središta kršćanske poruke. Braćo i sestre, mi smo, svaki prema svojoj ulozi, sa zadaćom naime koju nam je Gospodin htio povjeriti, ivi udovi tijela Krista uskrsloga, koji je iv i djeluje u povijesti (usp. Rim 12,5). Danas bih se ponovno htio vratiti specifičnim zadaćama svećenika. Prema tradiciji, postoje tri osnovne zadaće: poučavati, posvećivati i upravljati. U jednoj od prethodnih kateheza govorio sam o prvoj od tih zadaća: poučavanju, naviještanju istine, naviještanju Boga objavljenog u Kristu, ili, drugim riječima, proročkoj zadaći koja ima za cilj dovesti čovjeka u dodir s istinom, pomoći mu upoznati što je bitno u njegovu ivotu i samoj stvarnosti koja ga okružuje.

Danas bih se htio kratko zadržati s vama na drugoj zadaći koju ima svećenik: posvećivanju ljudi, osobito putem sakramenata i bogoslužja Crkve. Tu se moramo prije svega pitati: što znači riječ "svet"? Odgovor glasi: "svet" je specifična osobina Bojeg bića, to jest apsolutna istina, dobrota, ljubav, ljepota – čisto svjetlo. Posvećivati neku osobu znači dakle dovesti je u vezu s Bogom, s tim njegovim bićem koje je samo svjetlo, dobrota i čista ljubav. Očito je da taj susret preobraava

osobu. U drevno doba postojalo je ovo čvrsto uvjerenje: nitko ne moe vidjeti Boga a da odmah ne umre. Prevelika je snaga istine i svjetla! Ako čovjek dotakne tu apsolutnu struju, neće preivjeti. S druge strane postojalo je i ovo uvjerenje: čovjek ne moe ivjeti a da nema ma i najmanji doticaj s Bogom. Istina, dobrota i ljubav su temeljni preduvjeti njegova bića. Postavlja se pitanje: kako moe čovjek pronaći taj dodir s Bogom, koji je temeljni, a da ne umre svladan veličinom boanskog bića? Vjere Crkve nam kae da sam Bog stvara taj doticaj, koji nas postupno preobraava u prave Boje slike.

Tako smo ponovno došli do svećenikove zadaće "posvećivanja". Nitko ne moe sam od sebe, vlastitim snagama dovesti drugoga u dodir s Bogom. Bitni dio milosti svećeništva je dar, zadatak uspostave toga kontakta. To se ostvaruje u naviještaju Boje riječi, u kojem nam njegovo svjetlo dolazi ususret. Ostvaruje se na osobito zgusnut način u sakramentima. Uranjanje u uskršno otajstvo Kristove smrti i uskrsnuća se događa u krštenju, potkrijepljeno je u potvrđi i pomirenju, hranjeno euharistijom, sakramentu koji izgrađuje Crkvu kao Boji narod, Kristovo tijelo, hram Duha Svetoga (usp. Ivan Pavao II., ap. pob. Pastores gregis, 32). Sam Krist posvećuje, to jest privlači nas tamo gdje prebiva Bog. Ali kao čin njegove beskonačnog milosrđa neke poziva da "budu" s Njim (usp. Mk 3,14) i da, po sakramentu Reda, postanu, usprkos svojem ljudskom siromaštvu, dionici istog njegova svećeništva, posluitelji toga posvećivanja, djelitelji njegovih otajstava, "mostovi" susreta s Njim, njegova posredovanja između Boga i ljudi i između ljudi i Boga (usp. PO, 5).

Posljednjih desetljeća bilo je tendencija da se u svećenikovu identitetu i poslanju dadne prevaga dimenziji naviještanja, odvajajući je od vidika posvećivanja: često se govorilo kako je nuno prevladati jedan čisto sakramentski pastoral. No je li moguće autentično vršiti svećeničku slubu "prevladavajući" pastoral sakramenata? Što znači za svećenika evangelizirati, u čemu se sastoji takozvani primat navještaja? Kako prenose Evanđelja, Isus kae da je navještaj Bojeg kraljevstva cilj njegova poslanja; taj navještaj, ipak, nije samo neki "govor", već uključuje, istodobno, samo njegovo djelovanje; znakovi, čuda koja Isus čini pokazuju da Kraljevstvo dolazi kao prisutna stvarnost, koja se podudara sa samom njegovom osobom: riječ i znak su nerazdvojni. Tako je i kod zaređenog svećenika: on predstavlja Krista, poslana od Oca, njega uprisutnjuje, nastavlja njegovo poslanje, po "riječi" i "sakramentu", koji su dva temeljna stupa svećeničke slube. Sveti Augustin, u pismu Honoratu iz Thiabe, govoreći o svećenicima kae: "Neka dakle Kristovi slubenici, posluitelji Njegove riječi i sakramenta, čine ono što on zapovijeda i dopušta" (Epist. 228,2). Nuno je porazmisliti o tome je li, u nekim slučajevima, podcjenjivanje vjernog vršenja munus sanctificandi moda dovelo do slabljenja same vjere u spasenjsku djelotvornost sakramenata i, u konačnici, u sadašnje djelovanje Krista i njegova Duha, po Crkvi, u svijetu.

Tko spašava svijet i čovjeka? Jedini odgovor koji moemo dati jest: Isus Krist, Gospodin i Krist, raspeti i uskrsli. A gdje se ostvaruje otajstvo smrti i uskrsnuća Kristova koji donosi spasenje? U Kristovu djelovanju po Crkvi, na osobit način u sakramentu euharistije, koja uprisutnjuje otkupiteljski rtveni prinos Sina Bojega, u sakramentu pomirenja, u kojem se čovjek izbavlja od

smrti grijeha i vraća na novi ivot, i u svakom drugom sakramentskom činu posvećenja (usp. PO, 5). Vano je, dakle, promicati prikladnu katehezu kako bi se pomoglo vjernicima shvatiti vrijednost sakramenata, ali je isto tako nuno, po primjeru svetog Arškog upnika, biti raspoloivi, velikodušni i pozorni u darivanju braći blaga milosti koje nam je Bog predao u ruke i čiji mi nismo "gospodari", već čuvari i djelatelji. Prije svega u ovom našem vremenu, u kojem, s jedne strane, kao da vjera slabi a, s druge, izlazi na vidjelo duboka potreba i sve veće traganje za duhovnošću, nuno je da se svaki svećenik spomene da u njegovu poslanju misijski navještaj i bogosluje nisu nikada odvojeni te da promiče zdrav sakramentski pastoral, kako bi odgajao Boji narod i pomogao mu da liturgiju, bogosluje Crkve, sakramente u punini ivi kao besplatne Boje darove, slobodne i djelotvorne čine njegova djela spasenja.

Kao što sam podsjetio u homiliji na ovogodišnjoj Misi posvete ulja: "Središte bogosluja Crkve je sakrament. Sakrament znači da u prvom redu nismo mi ljudi ti koji nešto činimo, već Bog nam unaprijed dolazi ususret svojim djelovanjem, gleda nas i vodi prema sebi. (...) Bog nas dotiče po materijalnoj stvarnosti (...) koju on preuzima u svojoj slubi, čineći od njih sredstva susreta između nas i Njega samog" (Misa posvete ulja, 1. travnja 2010.). Istina prema kojoj u sakramentu "nismo mi ljudi ti koji nešto činimo" odnosi se, i mora se odnositi, također na svećenikovu svijest: svaki prezbiter zna dobro da je neophodno sredstvo za Boje spasenjsko djelovanje, ali je ipak tek sredstvo. Ta svijest mora svećenike učiniti poniznima i velikodušnima u dijeljenju sakramenata, u poštivanju kanonskih propisa, ali i u dubokoj svijesti da je njegovo poslanje učiniti da se svi ljudi, ujedinjeni u Kristu, mogu prinijeti Bogu kao iva i sveta Njemu mila hostija (usp. Rim 12,1). Primjer, po pitanju toga primata munus sanctificandi i ispravnog tumačenja pastorala sakramenata, je ponovno sveti Ivan Marija Vianney koji je, jednoga dana, u susretu sa čovjekom koji je govorio da nema vjere i da eli razgovarati s njim, odgovorio: "O, prijatelju moj, na sasvim si se krivu adresu obratio, ja ne znam razlagati... ali ako trebate neku utjehu, odite onamo... (pokazujući prstom prema istrošenom klecalu [ispovjedaonice]). Vjerujte mi, mnogi su onamo otišli prije vas i nisu se pokajali" (usp. MONNIN A., *Il Curato d'Ars. Vita di Gian-Battista-Maria Vianney*, knj. I, Torino 1870., str. 163-164).

Dragi svećenici, ivite s radošću i ljubavlju liturgiju i bogosluje: to je čin koji Uskrsli vrši u snazi Duha Svetoga u nama, s nama i po nama. Htio bih ponoviti svoj nedavni poziv da se "vratimo ispovjedaonici, kao mjestu u kojem se slavi sakrament pomirenja, ali također kao mjestu u kojem moramo češće 'boraviti', kako bi vjernik mogao pronaći milosrđe, savjet i utjehu, osjetiti se ljubljenim i shvaćenim od Boga i iskusiti prisutnost Bojeg milosrđa, pored stvarne prisutnosti u euharistiji" (Obraćanje članovima Apostolske pokorničarne, 11. oujka 2010.). Htio bih također pozvati svakog svećenika da slavi i ivi euharistiju, koja je u srcu zadaće posvećivanja; Isus je taj koji eli biti s nama, ivjeti u nama, darovati samoga sebe nama, pokazati nam beskrajno Boje milosrđe i njenost; jedna je jedina rtva ljubavi Kristove koja se uprisutnjuje, ostvaruje među nama i dopire do trona milosti, do Boje prisutnosti, obuhvaća čovječanstvo i ujedinjuje nas s Njim (usp. Obraćanje rimskom kleru, 18. veljače 2010.). A svećenik je pozvan biti posluitelj toga velikog otajstva, u sakramentu i u ivotu. Ako je "velika crkvena tradicija s pravom odvojila djelotvornost

sakramenta od konkretne ivotne situacije pojedinog svećenika, i tako su opravdana očekivanja vjernika primjereno sačuvana", to nipošto ne znači da on ne mora "nuno, štoviše nezaobilazno teiti prema moralnom savršenstvu, jer je to nešto što mora resiti svako uistinu svećeničko srce": Boji narod očekuje od svojih pastira također primjer vjere i svjedočanstva svetosti (usp. BENEDIKT XVI., Govor na Plenarnoj skupštini Kongregacije za kler, 16. oujka 2009.). Upravo u slavljenju svetih otajstava svećenik nalazi korijen svojeg posvećenja (usp. PO, 12-13).

Dragi prijatelji, budite svjesni velikog dara koji svećenici predstavljaju za Crkvu i za svijet; po njihovoj slubi, Gospodin nastavlja spašavati ljude, uprisutnjivati se, posvećivati. Znajte zahvaliti Bogu i prije svega budite blizu svojim svećenicima molitvom i potporom, osobito u teškoćama, kako bi uvijek bili svećenici po Bojem srcu. Hvala!